

Utbildningsplan

Universitetsstyrelsen

Nämnden för lärarutbildning

Förskolläraryrket, 210 högskolepoäng
Early Years Education Programme, 210 credits

Nivå

Grundnivå

Fastställande av utbildningsplan

Fastställd av Nämnden för lärarutbildning 2011-03-03

Senast reviderad 2022-03-17

Utbildningsplanen gäller från och med höstterminen 2022

Förkunskaper

Grundläggande behörighet + Engelska 6, Naturkunskap 1b alt. Naturkunskap 1a1 + 1a2 och Samhällskunskap 1b alt. Samhällskunskap 1a1 + 1a2.

Programbeskrivning

Programmet vänder sig till studenter som vill arbeta inom förskolans verksamhet. Utbildningens syfte är att studenten genom teoretiska och verksamhetsförlagda studier ska utveckla kunskaper, färdigheter och förhållningssätt som krävs för att förverkliga förskolans mål samt kunna medverka till utvecklingen av verksamheten. Kurserna i programmet ger goda kunskaper om exempelvis barns utveckling, lek- och lärande, förskolans organisation och dess fostrande uppdrag. Även ämnesdidaktiska kunskaper knutna till förskolans verksamhet ingår så som läs- och skrivutveckling, matematik, naturvetenskap och teknik och estetiska lärprocesser.

Programmet leder till en förskolläraryrketsexamen på grundnivå.

Mål

Examensmål enligt Högskoleförordningen

För förskolläraryrketsexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som förskollärare i den verksamhet som utbildningen avser. Studenten ska även visa kunskap och förmåga för annan undervisning för vilken examen enligt gällande föreskrifter kan ge behörighet.

Kunskap och förståelse

För förskolläraryrketsexamen ska studenten

– visa sådana kunskaper inom det förskolepedagogiska området och sådana ämneskunskaper, inbegripet kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete,

som krävs för yrkesutövningen,

- visa sådana kunskaper i förskoledidaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det förskolepedagogiska området och inom de ämnesområden som utbildningen avser samt för yrkesutövningen i övrigt,
- visa fördjupad kunskap om barns kommunikation och språkutveckling,
- visa kunskap om grundläggande läs-, skriv- och matematikinlärning,
- visa kännedom om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen,
- visa sådan kunskap om barns utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för yrkesutövningen,
- visa kunskap om praktiska och estetiska läroprocesser,
- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap, och
- visa kunskap om skolväsendets organisation, relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv samt visa kännedom om skolväsendets historia.

Färdighet och förmåga

För förskolläraryxamen ska studenten

- visa fördjupad förmåga att möta barnens behov av omsorg och att skapa förutsättningar, inbegripet genom lek och skapande verksamhet, för alla barn att lära och utvecklas,
- visa förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom yrkesområdet,
- visa förmåga att tillämpa sådan förskoledidaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det förskolepedagogiska området och inom de ämnesområden som utbildningen avser samt för yrkesutövningen i övrigt,
- visa förmåga att ta tillvara barns kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje barns lärande och utveckling,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje barns lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra tillgodose barns behov av specialpedagogiska insatser, inbegripet specialpedagogiska insatser för barn med neuropsykiatriska svårigheter,
- visa förmåga att observera, dokumentera och analysera barns allsidiga lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och informera och samarbeta med vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra förskolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av barn,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten och att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten tillägna sig färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För förskollärarexamen ska studenten

- visa självkännet och empatisk förmåga,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot barn och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet.

Innehåll och struktur

Programöversikt

Programmet omfattar 210 högskolepoäng (hp) varav:

- 60 hp utbildningsvetenskaplig kärna (UVK),
- 30 hp verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och
- 120 hp förskolepedagogiskt område.

Studierna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan ska anknyta till kommande yrkesutövning och omfatta följande:

- skolväsendets historia, organisation och villkor samt förskolans värdegrund, innefattande de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna 7,5 hp,
- läroplansteori och didaktik 7,5 hp
- vetenskapsteori och forskningsmetodik 7,5 hp,
- utveckling, lärande, som ska ha ett tvärvetenskapligt perspektiv där kognitionsvetenskap ingår, samt specialpedagogik 15 hp,
- sociala relationer, konflikthantering och ledarskap 7,5 hp,
- uppföljning och analys av lärande och utveckling, samt utvärdering och utvecklingsarbete 15 hp.

Det förskolepedagogiska området omfattar:

- förskolans pedagogik och arbetssätt 37,5 hp,
- språk och kommunikation 22,5 hp,
- matematik 15 hp,
- estetiska läroprocesser 7,5 hp,
- naturvetenskap och teknik 7,5 hp,
- valbar kurs 15 hp samt
- ett självständigt arbete om 15 hp.

Kunskap och färdigheter i digitala verktyg och olika mediers roll för den pedagogiska verksamheten integreras i såväl det förskolepedagogiska kunskapsområdet som i den utbildningsvetenskapliga kärnan. Leken som pedagogiskt verktyg betonas genomgående.

Kurser i programmet

Programmet omfattar nedan angivna kurser. Kurserna kan ges i annan ordningsföljd.

Termin 1

Förskolan - barns första skola, 15 hp G1N

Verksamhetsförlagd utbildning i förskolan, period I, 7,5 hp G1N

Lek, lärande och omsorg i förskolan, 7,5 av 15 hp G1N

Termin 2

Lek, lärande och omsorg i förskolan (forts.), 7,5 av 15 hp G1N

Språkutveckling och litteracitet i förskolan, 15 hp G1N

Förskolebarns läsande och skrivande, 7,5 hp G1N

Termin 3

Estetiska lärprocesser i förskolan, 7,5 hp G1F

Verksamhetsförlagd utbildning i förskolan, period II, 7,5 hp G1F

Förskolebarns lärande i matematik, 15 hp G1F

Termin 4

Läroplansteori och didaktik i förskolan, 7,5 hp G1F

Uppföljning, utvärdering och utvecklingsarbete i förskolan, 15 hp G2F

Naturvetenskap och teknik i förskolan, 7,5 hp G1F

Termin 5

Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap i förskolan, 7,5 hp G1F

Specialpedagogiskt förhållningssätt i förskolan, 7,5 hp G2F

Samspelets kraft i förskolepedagogisk kontext, 15 hp G2F

Termin 6

Verksamhetsförlagd utbildning i förskolan, period III, 7,5 hp G2F

Valbar kurs, 15 hp G1F

Verksamhetsförlagd utbildning i förskolan, period IV, 7,5 hp G2F

Termin 7

Kommunicera och begreppsliggöra förskolans praktik, 7,5 hp G2F

Vetenskapsteori och forskningsmetodik, 7,5 hp G1F

Självständigt arbete i förskolepedagogiskt område, 15 hp G2E

Samhällsrelevans

Under den verksamhetsförlagda utbildningen ska studenten gradvis utveckla förståelse för och färdighet i olika moment i förskolläraryrket. Studenten ska tillägna sig förmågan att reflektera över praktiska erfarenheter i relationen till de teoretiska studierna. Studenten tränas självständigt och tillsammans med andra i att planera, genomföra, dokumentera, utvärdera och utveckla pedagogisk verksamhet och undervisning.

Den verksamhetsförlagda utbildningen omfattar 30 hp, dvs. 20 veckor. VFU är uppdelad i fyra kurser och förlagd till relevant pedagogisk verksamhet. VFU kurs I, II och IV ska genomföras i förskolan. Inför VFU kurs III är det möjligt att ansöka om placering i förskoleklass. Förutom VFU möter studenten verksamheten under fältstudiedagar.

Internationalisering

Förskollärare ska i sin utbildning förberedas för att verka i en mångkulturell förskola utifrån ett internationellt perspektiv. I såväl ämnesstudier som studier inom den utbildningsvetenskapliga kärnan berörs frågor om etnicitet, interkulturalitet, demokrati och utbildning ur ett internationellt perspektiv.

Student inom förskolläraryrket utbildningen uppmuntras till studier utomlands. Det självständiga arbetet och termin 6 lämpar sig för utlandsstudier eller utlandspraktik. Övriga kurser kan, om de motsvarar de som ska läsas enligt strukturplanen ovan, ersättas med studier vid något utländskt lärosäte. Studenten erbjuds ta del av det samlade utbudet av avtal med utländska lärosäten som finns inom Linnéuniversitetet. Utlandsstudier ska planeras i samråd med programadministrationen.

Perspektiv i utbildningen

Professionsbas och professionell progression

Förskolläraryrket har sin professionsbas i det förskolläraryrket studenten möter i ämnesstudierna, på sin verksamhetsförlagda utbildning och inom den utbildningsvetenskapliga kärnan. Det är genom växelverkan mellan dessa tre ämnesområden som studenten skapar en kunskapsbas av olika erfarenheter som sammantaget lägger grunden till professionsutveckling. Studenten utvecklar gradvis förståelse för förskolläraryrkets olika dimensioner och samtidigt en praktisk färdighet i att planera, genomföra och utvärdera undervisning. Inom såväl ämnesstudier som studier i den utbildningsvetenskapliga kärnan och verksamhetsförlagd utbildning betonas den professionella progressionen i kursplanemål och examinationsuppgifter.

Förskolläraryrket kräver kommunikativ förmåga. Studenten ska därför under sin utbildningstid utveckla hållbara kommunikativa språkliga färdigheter så att den kan kommunicera sina kunskaper i tal och skrift. Studenten ska också tillgodogöra sig färdigheter i konkret användning av informations- och kommunikationsteknik i undervisningen, samt därutöver kunna bruka och värdera information från Internet. Studenten ska därutöver kunna delta i praktiskt pedagogiskt utvecklingsarbete inom området.

Vetenskapligt förhållningssätt och progression

Utbildningen ger studenten hög teoretisk kompetens med förankring i forskning och beprövad erfarenhet. Ett vetenskapligt förhållningssätt utvecklas kontinuerligt genom studiernas nära koppling till didaktiska forskningsperspektiv och en medveten utveckling av den studerandes kritiska förhållningssätt, analysförmåga och förmåga att kommunicera sin kunskap muntligt och skriftligt. Genom egna praktiska och teoretiska kunskaper och färdigheter samt genom att kunna tillgodogöra sig forskningsresultat förbereds studenten för att kunna bidra till utvecklingen inom yrkesområdet.

Hållbar utveckling

Hållbar utveckling ingår i förskolläraryrket utbildningen som ett av de grundläggande värdegrundsperspektiven. I programmet betonas studentens kunskapsutveckling i hållbar utveckling utifrån ekologiska, ekonomiska och sociala perspektiv i ett globalt sammanhang.

Lika villkor

I förskolläraryrket ligger att stödja och utveckla alla barn. Utbildningen ska därför utveckla studentens förutsättningar att verka i en förskola präglad av lika villkor genom att erbjuda kunskaper om barns olika livsvillkor relaterat till mångfaldsaspekter såsom kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Studenten ska kunna problematisera lärande och socialisation i ett livslångt perspektiv med hänsyn tagen till ovanstående aspekter. Studenten ska utveckla färdigheter för att kunna värna jämställdhet i förskolans verksamhet.

Entreprenöriellt förhållningssätt

Under utbildningen förbereds studenten för den del av förskolläraryrket som handlar om verksamhetsutveckling. Området behandlas särskilt under kursen "Uppföljning, utvärdering och utvecklingsarbete i förskolan" under termin 4. Studenten arbetar också i de olika kurserna med att kunna verka i en föränderlig värld där kreativitet och flexibilitet är ledord.

Kvalitetsutveckling

Nämnden för lärarutbildning har det övergripande ansvaret för kvaliteten i lärarutbildningarna, och organiserar det systematiska kvalitetsarbetet för uppföljning av helhet och progression genom programstudierna samt för att utveckla relevansen för avnämare och relationen till aktuell forskning. Studentinflytande sker främst via kurs- och programvärderingar, och även genom representation i nämnden för lärarutbildning och i dess beredningsorgan. Studenternas synpunkter bildar underlag för nämndens kvalitetsarbete och resultat med förslag på åtgärder återkopplas till berörda studenter och involverade lärare. Sammanställningar av olika värderingar finns tillgängliga vid universitetet.

Examen

Efter avklarade studier som motsvarar de fordringar som finns angivna i Högskoleförordningens examensordning samt i den lokala examensordningen för Linnéuniversitetet kan studenten ansöka om examen. Den som fullföljt utbildningen kan erhålla följande examen:

Förskolläraryxamen

Degree of Bachelor of Arts in Preschool Teacher Education

Examensbeviset är tvåspråkigt (svenska/engelska) Tillsammans med examensbeviset följer Diploma Supplement (engelska).

Övrigt

Förkunskapskrav inom programmet

Förkunskapskrav finns för kurser inom programmet och preciseras i respektive kursplan. När i programmet sådana förekommer framgår av fördjupningsnivåerna under avsnittet *Kurser i programmet*.

Verksamhetsförlagd utbildning

Enligt skollagen (2010:800 2 kap, 31 §) ska person som genomgår en utbildning till förskollärare eller lärare och som vistas i förskolan eller grundskolan uppvisa ett utdrag ur belastningsregistret (1998:620) för arbetsgivaren.

Vid underkännande av kurs i verksamhetsförlagd utbildning har studenten rätt till endast en ny prövning.

Resor till och från den verksamhetsförlagda utbildningen kan medföra extra kostnader för studenten.